

Karen Horsens' prædiken 8. søndag efter trinitatis

Taler

Karen Horsens
Domprovst

Dato

6. august 2006

Sted

Liselund

Omstændigheder

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 7, vers 22-29

- 1 Gud alene æren, alt er jo sket i Jesu navn – sådan har fromme folk til alle tider
sagt, når de havde udrettet noget, de var rævestolte af. Og sådan siger også de
prægtige mennesker, Jesus forudser, han vil møde på den yderste dag. Og det er
jo ikke småting, det, de folk har gjort. Der kan vi i hvert fald ikke være i vognen.
- 5 Profeteret og uddrevet onde ånder – og gjort undergerninger, hvad det så ellers
kan have været. Ja, de synes at have levet et såre aktivt kristenliv, til vidnesbyrd
for verden. Men Jesus vil ikke kendes ved dem. Han siger endda, at de skal gå
bort fra ham, de som begår lovbrud, og vi forstår, at de har bygget deres hus på
sand, altså nok bygget et hus, et livsværk, så at sige, men det var skidt funderet.
- 10 Der var noget helt galt med forudsætningerne.

- Hvad var der galt? Ja, Kierkegaard taler om det opbyggelige i den tanke, at over
for Gud har vi altid uret. Men det synes ikke at være en tanke, de mennesker har
involveret i deres regnskab.. De har i hvert fald ikke altid haft uret over for Gud,
- 15 tværtimod, de har en del ret at komme med. Ja, de har ligefrem noget til gode.
Og Jesus siger det som det er: han kender dem ikke, dem har noget til gode hos
ham; sådan nogen har han aldrig kendt.

- At have noget til gode, at forvente, ja kræve en løn. Det er jo det, de gør. Det kan
vi sagtens høre. Og hvorfor kan vi høre det? Hvordan kan vi egentlig vide, at de
ikke mener: har vi ikke haft et vidunderligt liv! har vi ikke fået lov at opleve store
ting, fået lov at være i Jesu tjeneste, ja, set Himlen åben! hvor er vi fyldt af
taknemmelighed. Hvor kan vi vide, det ikke er det, de mener, de taler jo ikke om
løn, fortæller bare om deres liv?

25

Ak jo, det kan vi såmænd vide, fordi vi genkender sætningskonstruktionen og
det dermed følgende tonefald: har jeg ikke -. Det er ikke, når vi vil takke nogen,

vi bruger den slags ord. Har jeg ikke altid gjort mit bedste ?. Har vi ikke gjort,
30 hvad vi kunne for at du skulle få en god start i livet. Har jeg ikke båret dig på
hænder ? – og så var det vel ikke for meget om – dit eller dat. Men – utak er
verdens løn, det ved man jo nok, selv i de næreste og bedste forhold, såmænd.
Har vi ikke gjort så meget, som ingen lægger mærke til. Har vi ikke – det
kommer krævende, men det kommer også klagende: det aner én, at man
35 såmænd nok ikke får det, man egentlig har ret til at forvente. I kravene og
klagerne og selvmedlidenheden røber sandgrunden sig. Hvis det, vi gav, og det,
vi gjorde var et glad hjertes gave til vort medmenneske, givet i selvforglemmende
kærlighed, hvor skulle så modkravene komme fra ? klagen, når vi ikke synes, de
andre lønner os, eller som her, ikke synes, Gud lønner os ?

40

Har vi ikke gjort så meget i Jesu navn, eller i tolerancens hellige navn, eller i
almindelig humanismes navn. Jo, det har vi måske. Men hvis klage og
forurettethed over for vore medmennesker og livet røber, at vi inderst inde
stiller modkrav, så kan det vel egentlig være ligegyldigt, i hvis navn vi handlede,
45 for det var vort eget mærke, der stod på handlingen, for vor egen skyld, vi gjorde
det. Sandgrunden røber sig.

Jesus taler også om nogen, der bygger på klippegrund, dem, der er lydige mod
alt det, han her har sagt, og det, han lige har sagt, er bjergprædikenen

50

Lydigheden mod hans ord er altså ikke det på forhånd umulige. Som lutherske
kristne er vi på vagt over for gerningsretfærdigheden. Den er noget grimme
noget. Men at vi ikke vinder vor retfærdighed ved gode gerninger, betyder jo på
ingen måde, at der ikke findes en retfærdighed, som er krævet af os, et Guds bud
55 som vi skal adlyde. Vi skal ikke vinde vor retfærdighed ved gode gerninger, men
lydigheden mod Jesu ord skulle udspringe af vore hjerters glæde og
taknemmelighed. Skulle vi komme til at blande disse ting sammen, skulle vi
komme til at blande frelsen ved tro sammen med ligegyldighed over for Jesu
bud, så må vi bede med Grundtvig: lad ej fjenden os indskyde – lidt det er, dit
60 ord at lyde.

De, der den dag havde lyttet til Jesu prædiken på bjerget, de fandt, højest
besynderligt, at han talte som en, der havde myndighed og ikke som deres
skriftkloge. Farisæerne og de skriftkloge, det var dem, der hævdede lovens
65 strengeste krav, og jævnt folk har nok tit rystet lidt på hovedet af dem, det var
nemmere at holde sig strengt til Mose Lov, når man socialt lå lunt i svinget. Men

Jesus mildnede jo ikke loven, han skærpede den, han skruede kravene
himmelhøjt op: du må ikke bare ikke slå ihjel, du må end ikke blive vred på din
70 bror. Du skal ikke bare elske din næste, du skal også elske din fjende.

Kan man begribe, at disse forsamlede mennesker ikke trak på skuldrene eller
endda lo og sagde: manden er jo gal. Han er ikke autoriseret af templet eller
nogen anden myndighed, hvad bilder han sig ind at tale sådan til os. Men sådan
75 sagde de ikke. De var slåede af forundring, for han talte som en, der har
myndighed og ikke som alle de andre prædikanter.

At have myndighed – der var engang en konfirmand, der på forespørgsel
svarede: at have myndighed, det er at have noget at skulle have sagt. Hvordan
80 kunne det gå til, at disse mennesker undredes af hjertet og bøjede sig for Jesu ret
til at sige, hvad han sagde ? Jo, de kunne høre, han havde noget at skulle have
sagt – et ord, som ramte dem, fordi det kom fra deres Gud og skaber, og han,
der talte, var et med det ord. Ordet svævede ikke i verden som et ideal, der aldrig
var opfyldt – det havde fået kød og blod i et menneske, i denne Jesus fra
85 Nazareth, som stod foran dem.

Det synes i dag at være et kirkeligt problem, at folk ikke mere har den respekt for
præstens og kirkens autoritet, som man havde i tidligere generationer. Der er
ikke mere nogen, der tror noget som helst, fordi præsten siger, at sådan er det.
90 Det har der nu nok aldrig været, jævne folk har sikkert altid tænkt deres.. Men
den åbenlyse nedladdenhed over for præsten og hans prædiken, som vi tit møder i
dag, ja, den anses altså for et problem og man har mange løsningsforslag. Hvis
folk ikke tror på præstens ord, kunne man begynde med i det mindste at få dem
til at kunne lide præsten, f.ex., lide ham for alt det, alt det, han og menigheden
95 gør for dem. Ja såmænd. Præster og menigheder kan foretage sig alt muligt
fornøjeligt med hinanden og skal da endelig gøre det.

Men den myndighed, bjergprædikenens menighed mødte den dag, den findes
nu engang ikke andre steder end hos Jesus selv, i hans mund, i hans ord. Det
100 kom til verden i ham, og han var ét med sit ord. Han gav ordet videre og – o
under ! myndigheden er stadig i det ord. Det gives stadig videre som det, det er,
Guds eget ord.....Og det eneste sted, hvor præsten og enhver kristen har noget at
skulle have sagt, og skal sige det, det er der, hvor de siger netop det, Jesus engang
sagde med myndighed. For anden myndighed end hans findes ikke i kirken.
105 Autoritet og myndighed og vægt og værdighed, det kan glimrende være

personlige egenskaber hos en taler. Men det er ikke den slags veltalenhed, det drejer sig om i kirken. At mennesker hører ordet som Guds ord, det sker kun ved et Guds under, ved den myndighed, der virker den dag i dag, virker i Jesu ord.

Der er ingen kompromiser, når Jesus taler, ingen gyldne middelveje. Vælge kan igen og vrage jordens slægter alle dage, vælge mellem liv og død. Intet mindre. Det var det valg, der kom ind i verden med Jesus, og vi kommer ikke uden om det. Vi ved hver især, hvordan det gik og hvordan det går. Og andet er der i grunden ikke at sige om os.

Men der er meget mere at sige om ham. Meget mere at synge om ham. Noget paradoxalt. Han er uden kompromis, uden vilje til at lempe loven, så det hele bliver til at overkomme for os. Men samtidig er han uden kompromis, når det gælder kærligheden. Loven og hans kompromisløse vedholden ved loven kan ikke regulere hans kærlighed, så han afvejer retfærdighed og kærlighed i en rimelig blanding, når han ser på menneskene.. Men han kalder sin kærlighed for retfærdighed, og den retfærdighed sker fyldest i det, der skete langfredag og påskemorgen og pinsemorgen og hver dag i vort liv. Logisk? – nej. Rimeligt, fornuftigt, til at forklare ? – nej.

Nej, men vi skal huske på, hvem han er. Den, der kommer ovenfra og er over alle. Han er den, der gør levende, hvem han vil, gør som han vil i alle måder. Han lader sig ikke begrænse af hverken logik eller fornuft og rimelighed, og når han siger: dine synder forlades dig, så er synderne forladt. Og som den, der er ovenfra og over alle, kommer han og går på vejen gennem verden med os, deler hverdagen og dens sorg og glæde med os og deraf kommer det, at vi lejlighedsvis ser støvet fange himmelglans i Jesu Kristi øje. Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af Karen Horsens' søn, Rasmus Christian Olsen, og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra Rasmus Christian Olsen.

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

8. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-horsens-praediken-8-sondag-efter-trinitatis>